

door Emile SMISSAERT

Wij gingen ten overvloede te rade bij Daniël FARASYN (+ 1998):

“(…) Op Driekoningendag bakten weleer de huismoeders een grote taart waarin één boon stak; ze sneden en verdeelden de taart onder de huisgenoten en hij of zij die de boon onder de tanden kreeg, was de “Koning”.

In vroegere tijden (...) kwamen op 6 januari 's avonds de vooraanstaanden van de Stad (burgerlijke, kerkelijke en militaire overheden) samen “*omme den Coninck te trekken*”. Deze traditie werd ook in Oostende in ere gehouden (...) hetzij in de Stadsconciërgerie, hetzij in een of ander belangrijk estaminet, en dit altijd op stadskosten (...).”

Het eerste, hierboven geschetste feest greep plaats op 6 januari 1605, 400 jaren geleden en vlak na het Beleg! FARASYN las in de rekeningen van Stad:

“Up den VIe January 1605 verteert ten huuse van de voorseyde Pr. Gabriel dit was de “*weert in de Drye Ghebroeders*” - als mynheeren de deken pastoor ende van der wet vergadert waren omme te trekken den Coninck”.

Kosten: in 1605 27 P. 14 sch.
in 1607 84 P
in 1608 reeds 152 P.P.

Gelet op de precaire financiële toestand van dit om zo te zeggen stuk geschoten stadje aan zee, lokte dit een reactie uit van de “*Commissarissen van de Regering*” die “ordoneren dat men van nu voortaan versparen zal in deze therynghe (...) regard nemende up de groote armoede deser stede up pyne van radiatie”. Maar even goed kan men m.i. afleiden, dat dit gebruik nog van vóór het Beleg dateert en dat dit feest de mensen van toen nauw aan het hart lag. Deze traditie van het vieren door het Stadsmagistraat van Driekoningen is in de loop der tijden, wanneer weet niemand (ook speurneus FARASYN niet), in onbruik geraakt.

FARASYN's artikel (1), einde 1978 gepubliceerd in ons tijdschrift, trok de aandacht van en genoot bijval bij het toenmalig Bestuur van “De Plate”:

“(…) Dhr. DREESEN (secretaris) stelt voor deze traditie in ere te herstellen t.g.v. het Jubileumjaar 1979 (= 25 jaren “De Plate”). Na een uitgebreide bespreking gaat de Raad akkoord dit te doen in samenwerking met de VVF, afd. Oostende (...). Dhr. DREESEN zal de nodige contacten opnemen ten einde dit initiatief een maximum aan welslagen te garanderen”.

Uitgenodigd werden: Burgemeester, Schepenen en Secretaris; de Deken van de Hoofdkerk; de Plaatscommandant. In het lokaal van de VVF-Oostende op zaterdag 6 januari 1979.” “Geserveerd zouden worden: een taart met boon, ten einde de koning van de dag te kunnen verkiezen; de nodige Jerez in droge en golden kwaliteit” (2). December 1978: “(...) Dhr. VAN ISEGHEM zal nader contact opnemen met dhr.DREESEN i.v.m. taart en drank. Dhr. KLAUSING zal zorgen voor een kroon in verguld karton” (3). Nog een maand later, januari 1979, toen het feest plaatsgegrepen had: (...) Uitstekend geslaagd. Er waren een vijftigtal aanwezigen o.w. drie schepenen, de Plaatscommandant, vertegenwoordigers van drie broederverenigingen en een vijftiental

persmensen”, aldus organisator Jan B. DREESEN (+ 1997) die zoveel duurzaam voor “De Plate” voortgebracht heeft, in samenwerking met anderen.

Voorzitter Auguste VAN ISEGHEM kwam nog eens op deze gebeurtenis terug;

“(…) Onze Schepen van Openbare Werken, dhr. Julien GOEKINT, “trok” zich met glans “*tot den Coninck*” (...). De belangstelling die de genodigden (...) opbrachten, alsmede de weerklink die de Pers aan het gebeuren gaf, is ons (...) een hart onder de riem” (5).

In 1997, door een speling van omstandigheden, werd Jan DREESEN zelf voor één avond “koning” in ons toenmalig Heemmuseum op het Wapenplein en verhieft zijn Rosy tot “koningin”. “Je moet maar durven”, om één van zijn typische zegswijzen te gebruiken!

Tot op heden wordt dit “schoon gebruik” in onze Kring gevierd, maar het was nodig de “memorie” van menigeen op te frissen, me dunkt.

Op vrijdag 7 januari 2005, op één dag na precies 400 jaar later, mocht “De Plate” als gastvrouw fungeren voor drie collega’s die jaarlijks om beurt wisselen: VVF-Oostende, Heemkring “ ‘t Schorre” - Stene en Heemkring “Ter Cuere” - Bredene. Aan ruim 50 genodigden werden stukken taart geserveerd. Koen VERWAERDE, een “jongere” van “De Plate” trof de boon aan en nam, te midden van de genodigden in de “Daniël Farasynzaal”, diens echtgenote Mevrouw Gilberte FARASYN-SCHEPENS tot “Koningin”. Wij aanwezigen deelden in de paar uren durende, gulle vreugde van beide feestelingen.

En zeg nu zelf: speelt het toeval soms niet ongevraagd mee bij het beramen en het uitwerken van onze vernuftige plannen?

NOTEN

- (1) D. FARASYN: Driekoningenfeest ... een teloorgegangene stadstraditie, in: De Plate; jrg. 7, nr. 12, december 1978, p. 179-180.
- (2) Notulen R.v.B. De Plate; 9^{de} verg. d.d. 26 november 1978, p. 4.
- (3) Notulen R.v.B. De Plate, 10^e verg. d.d. 22 december 1978, p. 3.
- (4) Notulen R.v.B. De Plate, 1^{ste} verg. d.d. 18 januari 1979, p. 3.
- (5) De Plate (tijdschrift); jrg. 8, nr. 2, februari 1979, p. 44.

OPROEP

Het Bestuur van De Plate doet een oproep tot zijn leden.

Wij zoeken zaaltoezichthouders (M/V) (minimum 18 jaar) om ons Museum te helpen open houden.

Eventuele kandidaten kunnen zich aanbieden in de balie van het Museum

De openingsdata en -uren staan vermeld op de achterkaft.